

Zajednica opština Crne Gore

Broj: 03-1678/25

Podgorica, 24.10.2025. godine

Na osnovu člana 95 Zakona o javnim nabavkama, postupajući po Zahtjevima zainteresovanih lica za pojašnjenje tenderske dokumentacije 03-1605/25, ESJN šifra 101209 Izrada Studije izvodljivosti: Povezivanje zdravstva, turizma, organske i tradicionalne poljoprivrede, životne sredine i zdravih stilova života u ruralnim i drugim područjima crnogorskih opština, Zajednica opština Crne Gore objavljuje sledeće:

POJAŠNJENJE 1

Pitanje br.1:

U cilju postizanja što veće konkurencije, što je i cilj odredbi relevantnog Zakona o javnim nabavkama i u cilju dobijanja što kvalitetnijih ponuda ponuđača sa praksom u predmetnoj materiji, molimo Vas, ako ste u mogućnosti, da uskladite predmetnu tendersku dokumentaciju ili dostavite dodatna pojašnjenja na taj način što ćete eliminisati obavezne uslove da Rukovodilac tima i predviđeni eksperti moraju biti nosioci titula „doktori ili magistri akademskih studija“ i autori ili koautori minimum 5 naučnih radova ili uopšte naučnih radova i izmijenite bodovanje/vrednovanje kriterijuma kvaliteta po tom osnovu. Ovo, pogotovu iz razloga jer ovdje je u pitanju izrada konkretne Studije izvodljivosti koju izrađuje stručni sektor povezan sa praksom pa sam tim zahtijevanje doktorskih diploma i iskustva u znanstvenim/naučnim radova po našem mišljenju ne treba da bude preovlađavajuće i toliko značajno, jer nije u pitanju naučni/teorijski rad.

Odgovor:

Uslovi u pogledu nivoa obrazovanja (VII2 i VIII stepen) i naučnih publikacija dati su sa ciljem da se osigura visok stručni nivo izrade Studije izvodljivosti, pošto njena izrada zahtijeva kompleksne analize iz oblasti turizma, poljoprivrede, medicine, ekologije, ekonomije i prava. Ovaj uslov nije diskriminatorni već je tu zbog složenosti predmeta nabavke. **Naručilac neće mijenjati tražene uslove.**

Pitanje br. 2:

Molimo vas da za 7 zahtijevanih potvrda o iskustvu proširite rok na poslednjih 5 godina a ne 3 godine.

Odgovor:

Ograničenje perioda na posljednje tri godine urađeno je svjesno kako bi se osiguralo da ponuđači imaju relevantno skorašnje iskustvo, koje potvrđuje poznavanje trenutnog stanja tržišta, tehnologija i principa održivog razvoja. Povećanje perioda na pet godina moglo bi dovesti do uključivanja zastarjelih referenci koje ne odražavaju suštinu predmetne nabavke. **Ostaje uslov važenja referenci u periodu od tri godine računajući i godinu pokretanja postupka.**

Pitanje br. 3:

Smatramo da treba pojasniti razlog ili brisati bespotrebno ograničenje/zahtjev da „Izjave o referencama (ovjerene kod Notara ili u opštini) rukovodioca tima i eksperata date pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću“ jer naravno prvorangirani ponuđač koji bude izabran ima obavezu da dostavi orginale ili ovjerene kopije dokumenta a i uzima dosta vremena i sredstava unaprijed ovjeravanje kod notara potvrda/referenci a u krajnjem nije propisano tako ni odredbama Zakona o javnim nabavkama (Zakon o javnim nabavkama ne zahtijeva dostavljanje unaprijed ovjerenih potvrda/referenci kod notara i ne traži navođene „pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću“).

Odgovor:

Zahtjev za ovjeru izjava dat je sa ciljem da se osigura tačnost i vjerodostojnost podataka koje značajno utiču na bodovanje i ishod postupka. Ovjera kod notara ne predstavlja značajno administrativno opterećenje, a obezbjeđuje jednak tretman svih ponuđača i služi kao mehanizam zaštite od lažnog predstavljanja. Naručilac, shodno Zakonu o javnim nabavkama, ima pravo da propiše način dokazivanja kadrovskih kapaciteta. **Ovaj uslov ostaje na snazi.**

Pitanje br. 4:

Kada je u pitanju Ekspert iz oblasti ekonomije i finansija ne vidimo razlog da se zahtijevaju kao reference samo studije izvodljivosti i/ili strateških dokumenata i/ili programa razvoja u oblasti turizma za potrebe javnog sektora, jer dobar ekspert iz finansija/revizor ne mora biti samo onaj koji ima iskustva u turizmu već u bilo kojim oblastima jer problematika finansija je ista/slična u svim oblastima djelovanja, pa vas molimo pojašnjenje.

Odgovor:

Pošto je predmet nabavke dominantno usmjeren na turističku komponentu razvoja i integraciju sektora kroz turizam, iskustvo eksperta finansijske struke mora biti povezano sa projektima u oblasti turizma. Na taj način će se obebijediti da finansijski ekspert dobro poznaje specifičnosti investicionih modela, sezonalnosti prihoda, povrata ulaganja i ekonomskih efekata u sektoru turizma. **Uslov se neće mijenjati.**

Pitanje br. 5:

Kako je u pitanju kompleksni tenderski postupak koji zahtijeva obezbjeđenje dostavljanje velikog broja dokumenata, što iziskuje značajno vrijeme pogotovu kad su u pitanju lica van Crne Gore, mišljenja smo da značajno treba produžiti predviđeni rok za dostavljanje ponuda.

Odgovor:

Naručilac predmetne nabavke razumije da priprema ponude zahtijeva izvjesno vrijeme. Stoga će naručilac, radi omogućavanja veće konkurencije i kvalitetnijih ponuda, uključujući i međunarodne ponuđače, rok za dostavljanje ponuda **produžiti rok kroz izmjenu tenderske dokumentacije.**

Pitanje br. 6:

U tenderskoj dokumentaciji kod rukovodioca tima i eksperta u oblasti turizma postavljen je uslov doktorskih akademskih studija iz oblasti turizma. Prema klasifikacijama EU i suvremenim akademskim interpretacijama turizam nije samostalna akademska disciplina, već se proučava i razmatra multidisciplinarno u poljima ekonomije, geografije, sociologije, arhitekture, kulture, da spomenemo najvažnije. U tom smislu doktorska disertacija iz oblasti turizma kao takva ne postoji. Molimo potvrdu da će se kao uslov priznavati doktorska disertacija, ako je već potrebna, iz nekog od navedenih polja praćena relevantnim projektnim iskustvom.

Odgovor:

Budući da je turizam, naročito zdravstveni, primarna oblast koja će usmjeriti razvoj opština i da se osim zdravstvenog, akcenat Studije stavlja na ostale vidove turizma (ruralni, banski, jezerski...), neophodno je posjedovanje akademskog zvanja doktorskih nauka iz ove oblasti kao garancija sveobuhvatnog naučnog pristupa, ocjeni izvodljivosti njegovog povezivanja sa drugim pratećim oblastima (ekonomija, životna sredina...).

Pitanje br. 7:

Projektni zadatak upućuje na praktičnu, obuhvatnu i razvojno orijentisanu multidisciplinarnu studiju izvodljivosti. Kako se metodologija vrednovanja ponuda u velikoj mjeri oslanja na znanstveni rad eksperata zanima nas kako je isti kriterij povezan s projektnim zadatkom, jer u opisu i sadržaju projekta nigdje ne nalazimo nikakvu komponentu koja bi upućivala na znanstveni rad. Takođe, kod znanstvenih/naučnih radova uobičajen je kriterij kvalitete (kvartili časopisa u kojima su objavljeni, citiranost) pa nam je kriterij broja članaka koji prema postojećim tenderskim uslovima mogu biti objavljeni bilo gdje takođe nejasan u kontekstu zahtjevanog sadržaja i rezultata projekta.

Odgovor:

Kriterijum koji je vezan za naučne radove postavljen je s ciljem da se obezbijedi viši nivo stručnosti i naučne validnosti rezultata Studije izvodljivosti. Naručilac smatra da objavljeni radovi, bez obzira gdje su objavljeni, predstavljaju dokaz svojstva eksperta da se dodatno bavi istraživanjima u svojoj oblasti i da na naučnoj osnovi pristupa kompleksnoj temi koja je predmet ove nabavke, kao i indikator kvaliteta njegovog stručnog profila. Naručilac neće vršiti dodatno ocjenjivanje po osnovu kvaliteta časopisa (kojoj kategoriji pripadaju, citiranost), **već se zadržava postojeći kriterijum po broju radova.**

Pitanje br. 8:

Molimo da još jednom preispitate da li je uporedna praksa navedena u tački 4.7 Projektnog zadatka koji čini prilog 1 tenderske dokumentacije adekvatna za analizu kada je na primjer u pitanju Japan i Island i da nam pojasnite da li će potencijalnom ponuđaču biti dostupne svi ovi izvještaji uporednih praksi navedenih u pomenutoj tački 4.7 Projektnog zadatka.

Odgovor:

Uporedne prakse iz tačke 4.7 Projektnog zadatka naručilac je naveo radi ilustracije i mogućih primjera koji mogu poslužiti kao model za analizu. Naručilac ne posjeduje relevantne dokumente koji se odnose na navedene primjere, već su oni dati kao primjeri koje ponuđač može koristiti prilikom izrade komparativne analize. Iz tih razloga od ponuđača se očekuje da prilikom izrade predmetne Studije izvodljivosti, samostalno obezbijedi relevantne primjere dobre prakse iz međunarodnog okruženja, a koje se mogu prilagoditi uslovima Crne Gore.

**Komisija za sprovođenje postupka
javne nabavke
PREDSJEDNIK
Marko Mihailović**

